

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий механічний інститут

03-10-141S

СИЛАБУС

SYLLABUS

навчальної дисципліни

Охорона праці в галузі		Occupational Safety in the Industry	
Шифр за ОП	ОК 3	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: master's (second)	
Галузь знань: Транспорт	27	Field of knowledge: Transport	
Спеціальність: Автомобільний транспорт	274	Field of study: Automobile transport	
Освітня програма: Автомобільний транспорт		Degree Programme: Automobile transport	

Силабус навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт», 274 «Автомобільний транспорт». Рівне. НУВГП. 2023. 12 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24787/>

Розробник силабусу: Гнеушев Володимир Олександрович, к.т.н., доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 24 від 04 липня 2023 року

В.о. завідувача кафедри: Кухнюк Олег Миколайович, к.т.н., доцент

Керівник (гарант) ОП: Марчук Микола Михайлович., к.т.н., професор кафедри автомобілів та автомобільного господарства

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ

Протокол № 10 від 05 липня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННМІ: Марчук Микола Михайлович, кандидат технічних наук, професор

Попередня версія силабусу – 03-10-85S

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Автомобільний транспорт</i>
Спеціальність	<i>274 Автомобільний транспорт</i>
Рік навчання, семестр	<i>1 -й рік, 2-й семестр</i>
Кількість кредитів	3
Лекції:	18 годин/2 год.
Практичні заняття:	18 годин/8 год.
Самостійна робота:	54 годин/80 год.
Курсова робота:	немає
Форма навчання	денна/заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор 	Гнеушев Володимир Олександрович Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.
Вікіситет	http://surl.li/kqxmt
ORCID	http://orcid.org/0000-0003-2243-8997
Як комунікувати	E-mail: v.o.hnieushev@nuwm.edu.ua Моб. тел., Viber, WhatsApp +38 096 970 42 37 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Транспорт взагалі і автомобільний транспорт зокрема є важливою галуззю сучасної економіки, соціальної сфери і, водночас, джерелом значних небезпек та ризиків.

Мета вивчення дисципліни - сформувати у здобувачів освіти компетенції, необхідні для здійснення ефективного управління на

об'єктах автомобільного транспорту з мінімальними ризиками негативних впливів факторів виробничого процесу на здоров'я працівників і користувачів, а також на екологічний стан довкілля.

Цілі вивчення дисципліни вказані у програмних результатах навчання, передбачених освітньою програмою.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389>

<https://ep3.nuwm.edu.ua/24787/>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)**

При вивченні навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» використовуються знання отримані при освоєнні обов'язкових освітніх компонентів «Інфраструктура автомобільної галузі», «Технічна експлуатація автомобілів» та ін. (опосередковано). Отримані знання в результаті вивчення навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» використовуються для подальшого освоєння двох освітніх компонентів - «Науково-дослідна практика» та «Кваліфікаційна магістерська робота»

Компетентності

Перелік компетентностей за ОПП

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

ЗК 12. Здатність визначати економічні показники та забезпечувати якість виконання робіт при розробці та реалізації комплексних дій та проектів з дотриманням умов праці, положень цивільного захисту та охорони навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально, відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність усвідомлювати людські можливості та гендерні проблеми.

ФК 04. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на автомобільному транспорті.

ФК 7. Здатність демонструвати розуміння правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів автомобільного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику).

ФК 13. Вміння оцінювати ризики при плануванні або впровадженні нових технологічних процесів у сфері автомобільного транспорту.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

РН 01. Вміти ставити, досліджувати, аналізувати і розв'язувати складні інженерні завдання і проблеми у сфері автомобільного транспорту, що потребує оновлення та інтеграції знань, у тому числі в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

РН 05. Демонструвати здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з проблем створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту, а також знання та пояснення,

що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

PH 09. Вміти пропонувати нові технічні рішення і застосовувати нові технології.

PH 13. Вміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення інженерних задач, пов'язаних з професійною діяльністю.

PH 15. Вміти знаходити оптимальні рішення при створенні продукції автомобільного транспорту з урахуванням вимог якості, надійності, енергоефективності, безпеки життєдіяльності, вартості та строків виконання.

PH 23. Демонструвати здатність керувати технологічними процесами у відповідності з посадовими обов'язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності.

PH 26. Демонструвати здатність визначати ризики, забезпечувати особисту безпеку та безпеку інших людей у сфері професійної діяльності.

Структура та зміст освітнього компонента

Лекції – 18 год. Практичні – 18 год. Самостійна робота – 54 год

Лекції (18 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL : <https://ep3.nuwm.edu.ua/24787/>):

1. Законодавча та нормативна база з охорони праці (ЗК 13, ЗК 14, ФК 07, PH 26)
2. Організація охорони праці суб'єкта господарювання (ЗК 10, ЗК 14, ФК 07, ФК 13, PH 01)
3. Проблеми фізіології, гігієни праці та виробничої санітарії (ЗК 12, ФК 07, PH 05)
4. Чинники виробничої небезпеки (ФК-13, ФК 04, PH 05, PH 13, PH 09, PH 15)
5. Аналіз та профілактика виробничого травматизму (ЗК 13, ФК 04, PH 01, PH 26)
6. Безпека праці за основних видів робіт (при транспортуванні вантажів і перевезенні пасажирів)(ЗК 12, ФК 04, PH 09, PH 13, PH 23)
7. Профілактика травматизму на допоміжних роботах. (ЗК 12, ФК 04, PH 09, PH 13, PH 23)
8. Електробезпека в галузі (ЗК 13, ФК 04, PH 23)
9. Пожежна безпека автопідприємств (ЗК 13, PH 09, PH 15, PH 26)

Практичні заняття (18 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/24787/>):

1. Визначення параметрів мікрокліматичних умов на робочих місцях, запиленості та загазованості повітря робочої зони (PH 1, PH 23, PH 26).

2. Визначення параметрів виробничого шуму та вібрації (PH 01, PH 23, PH 26).

3. Визначення ступеня освітленості робочого місця. Засоби зниження ризиків нічних аварій через засліплення водія (PH 09, PH15).

4. Розслідування нещасних випадків та професійних захворювань на виробництві (PH 01, PH26).

5. Оцінка ефективності охорони праці на підприємстві. Порядок розробки інструкцій з охорони праці (PH 01, PH 05)

6. Аналіз особливостей роботи систем ABS та ESP в специфічних умовах руху та висвітлення цих особливостей у передрейсовому інструктажі (PH 05, PH 09, PH 13)

7. Ризики при перевезенні вантажів. Розрахунок кріплення вантажу в кузові автомобіля (причепа) (PH 05, PH 13).

8. Визначення типів та необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння при оснащенні ними гаражів і транспортних засобів (PH 13).

9. Засоби підвищення електробезпеки. Розрахунок ефективності заземлення (PH 23, PH 26).

Форми та методи навчання

Отримання зазначених результатів навчання досягається застосуванням відповідних методів та технологій навчання (візуалізовані лекції з елементами проблемності, практичні заняття із застосуванням аналізу конкретних ситуацій, виконанням розрахунків, дискусійним обговоренням, розглядом діючих нормативно-правових актів, документів, відеоматеріалів тощо).

Порядок підготовки до занять, оцінка навчальних досягнень студентів висвітлені в Методичних вказівках до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» денної та заочної форм навчання / В. О. Гнеушев. – Рівне: НУВГП, 2022 розміщених за адресою <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4259>

Для самостійного набуття і закріплення знань передбачених відповідними темами силабусу передбачено самостійну роботу здобувача освіти.

Для отримання відповіді на конкретні запитання, пояснення певних теоретичних положень, практичного застосування передбачено консультації.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Персональний комп'ютер з доступом до мережі Internet для пошуку інформації та розрахунків. Використання спеціального інструменту та обладнання не передбачено.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Рівень освоєння здобувачами освіти матеріалу навчальної дисципліни оцінюється модульними контролями і виконанням практичних робіт.

Розподіл балів наступний (визначається [Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень](#)):

- 60 балів – за вчасне та якісне виконання практичних робіт, що становить поточну складову його оцінки;

- 20 балів – поточний модульний контроль МК1;

- 20 балів – поточний модульний контроль МК2.

Дисципліна закінчується екзаменом. При активній і результативній роботі студента впродовж семестру результати складання модульних контролів можуть зараховуватись як підсумковий контроль.

Усього 100 балів.

Виконання завдань практичних робіт (у верхньому рядку номер завдання, в нижньому – максимальний бал за виконання)									Разом за виконання практичних завдань	Самостійна робота	Тестовий контроль теоретичних знань		Сума
1	2	3	4	5	6	7	8	9			МК-1	МК-2	
5	5	5	5	6	6	6	6	6	50	10	20	20	100

Шкала оцінювання з розподілом балів також наведена на сторінці навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389>.

Модульний контроль включає тестові завдання трьох рівнів складності: достатній (вимагає знання і розуміння основних положень навчального матеріалу) – питання з однією правильною відповіддю з п'яти запропонованих; вище достатнього рівня складності (передбачає повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення завдань) – питання з однією правильною відповіддю з п'яти запропонованих; та високий рівень складності (передбачає глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент вільно орієнтується, володіє понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження) – практичне завдання.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування із застосуванням системи Moodle. У тесті 29 запитань різної складності:

- рівень 1 – 20 запитань по 0,5 балу (10 балів),

- рівень 2 – 8 запитання по 1 балу (8 балів),

- рівень 3 – 1 запитання на 2 бали (2 бали).

Усього – 20 балів.

Загальний час на виконання – 40 хв..

Контроль самостійної роботи проводиться на основі виконаних завдань.

Оцінювання результатів самостійної роботи студентів проводиться за такими критеріями:

1. Розрахункові завдання, задачі, індивідуальні роботи (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Передбачено зарахування додаткових балів за виконання і висвітлення науково-прикладних досліджень, наданні конкретних пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни. Сумарна кількість балів за всіма видами робіт не може перевищувати 100 балів.

У випадку незгоди отриманої кількості балів можливе подання [апеляційної скарги](#) з обов'язковим поясненням мотиву незгоди.

Критерії оцінювання, їх бальні значення, порядок проходження модульного і підсумкового контролів визначено документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою <https://nuwm.edu.ua/strukturi-pidrozdzili/navch-nauk-tsentri-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

- 03-10-77М. Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Автомобільний транспорт», спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» денної та заочної форм навчання / В.О. Гнеушев. – Рівне: НУВГП, 2022. 37 с.
- Закон України «Про охорону праці». URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення 05.11.2021 р.)
- Закон України про транспорт. URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.04.2022 р.)
- НПАОП 0.00-1.62-12. Правила охорони праці на автомобільному транспорті. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1299-12> (дата звернення 29.04.2022 р.)
- Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: навч. посіб. / В.Л. Филипчук, К.Н. Ткачук, М.В. Свєрговський [та ін.]; за ред. В.Л. Филипчука. – Рівне : НУВГП, 2013. – 278 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/1874/> (дата звернення 29.04.2022 р.)
- Cargo Securement Rules. / United States Department of Transportation. Federal Motor Carrier Safety Administration. URL : <https://www.fmcsa.dot.gov/regulations/cargo-securement/cargo-securement-rules> (дата звернення 30.04.2022 р.)

7. Положення про робочий час і час відпочинку водіїв колісних транспортних засобів. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0811-10#Text> (дата звернення 28.04.2022 р.)
8. Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0225-18>. (дата звернення 28.04.2022 р.)
9. Норми оснащення вогнегасниками колісних транспортних засобів URL : <http://www.poltavarbp.com.ua/postanova-1128.html> (дата звернення 27.04.2022 р.)
10. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
11. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://lib.rv.ua>
12. Верховна Рада України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
13. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
14. Міністерство інфраструктури України. Безпека на транспорті. URL : <https://mtu.gov.ua/timeline/Bezpeka-na-transporti.html>
15. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
16. Управління Держпраці у Рівненській області. URL: <http://rv.dsp.gov.ua/>
17. Журнал „Промислова безпека”. URL: <http://prombezpeka.com/>
18. Журнал «Охорона праці». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/>
19. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua/>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі освіти отримують інформацію щодо найбільш сучасних методичних, організаційних, технічних і технологічних заходів і засобів, спрямованих на зниження ризиків травмування, захворювання чи загибелі працівників автотранспортної галузі, підвищення безпеки перевезення пасажирів і доставки вантажів. Інноваційність інформації, що розглядається, потребує від студентів участі (під керівництвом викладача) у постійному аналітичному дослідженні їх фізичної, хімічної, біологічної, інформаційної суті і трансформації результатів аналізу в конкретні засоби та заходи з підвищення безпеки сучасних транспортних технологій.

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу, брати участь у конференціях та конкурсах студентських наукових робіт.

Передбачено додаткові бали за виконання завдань і участь у заходах.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички
2. Критичне мислення
3. Екологічна грамотність і здорове життя
4. Здатність до навчання

5. Здатність логічно обґрунтовувати позицію
6. Знаходити вихід з складних ситуацій
7. Ініціативність
8. Комплексне рішення проблем
9. Оцінювати ризики та приймати рішення
10. Працелюбність
11. Уміння вчитися впродовж життя
12. Саморозвиток

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> . Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentrnezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389> .

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у [неформальній та інформальній освіті](#).

Організація неформальної освіти в НУВГП покладено на [Центр неформальної освіти](#).

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно опановувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем) і наступним їх зарахуванням, використовуючи загальноєвропейські освітні платформи (наприклад Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn).

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності. Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці **ЯКІСТЬ ОСВІТИ** сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnist>

Пропагування принципів академічної доброчесності в НУВГП передбачається відповідними документами, зокрема [Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП, Кодексом честі студента](#).

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. При об'єктивних причинах пропуску занять (лікарняні,

мобільність і т. ін.) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2389>

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але виключно в навчальних цілях з даної дисципліни

Лектор
доцент

Гнеушев Володимир Олександрович, к.т.н.,

Автор
Доцент

Володимир ГНЕУШЕВ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №847 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00